

Zápis

z obhajoby disertační práce Mgr. Táni Dluhošové

konané dne 25.6.2013

téma práce „Literárne pole a literatúra v ranom povojnovom období na Táiwāne (1945-1949)“

Přítomní: Prof. PhDr. Oldřich Král, CSc. (předseda), Doc. PhDr. Olga Lomová, CSc. (školitelka), PhDr. Dušan Andrš, Ph.D. (oponent), Prof. Dr. Raoul David Findeisen (oponent), Doc. Lucie Olivová, M.A., Ph.D., DSc., Prof. Zdenka Švarcová, Dr., Doc. PhDr. František Ondráš, Ph.D. (dle prezenční listiny)

Předseda komise prof. Král zahájil obhajobu a představil přítomným kandidátku.

Školitelka doc. Lomová představila doktorandku a seznámila komisi s procesem tvorby její dizertační práce, jejíž části byly již publikovány a získaly významná ocenění za přínos taiwanským studiím.

Kandidátka seznámila přítomné se svou dizertační prací. Nejprve poukázala na specifika zvoleného období, kdy docházelo na Taiwanu k vládou podporované sinizací po půlstoletí japonské nadvlády, a zároveň spontánně k hledání taiwanské identity odlišné od čínské pevniny. Shrnula nedostatky stávající literatury o tématu, psané často selektivně k podpoře ideových cílů (zdůraznění některých kruhů a témat taiwanské literatury). To vedlo kandidátku k hledání skutečně dominantních sil literatury této doby.

Kandidátka zevrubně popsala použitou metodologii, vycházející jednak z teoretických pojmů souborů o symbolický kapitál v literárním poli (Pierre Bourdieu) a jednak z kvantitativní analýzy publikovaných prozaických děl a identifikace „clusterů“ jejich autorů dle společných publikačních zvyků (Franco Moretti). Na podмноžinu zkoumaných děl aplikovala také kvalitativní metodu analýzy literárního stylu dle Michaela Hockxe. Zdůraznila, že využila dosud nezpracovaný objem pramenů.

Dále kandidátka shrnula dosažené výsledky práce: potvrdila se vysoká míra osobní provázanosti spisovatelů zařazených do stejných clusterů, překvapivě vyrovnaný poměr rodilých Taiwanců a imigrantů z pevniny, a neexistence profese spisovatele na Taiwanu v této době. Jako významný zlom se ukazuje tzv. incident 228 (krveprolití zahájené pevninskými úřady 28.2.1947), po němž krátkodobě došlo k posílení publikační aktivity a většímu zájmu o konstrukci taiwanské identity.

Poté oponenti přednesli závěry svých posudků. Prof. Findeisen se ztotožnil s chválou práce ze strany školitelky, ale poukázal na dvě témata, která by měla být také zohledněna. Jedním je

vizuální a grafická podoba publikací, v nichž vycházela analyzovaná díla, neboť symbolický kapitál se budoval na širším kulturním, nejen literárním poli. Druhým nedostatkem je opominutí vztahu japonštiny a čínštiny ve sledované době, který se mohl odrazit i ve studované kvantitativní dynamice, neboť byla potřeba jistý čas k rozšíření pasivní a aktivní gramotnosti v čínštině.

Dr. Andrš také nejprve zdůraznil silné stránky práce – výběr unikátního období, systematickosti zpracování, přesvědčivou identifikaci roku 1947 jako zlomu, zobrazení původní instrumentální role literatury, a celkově nepředpojatost autorky ve formulaci závěrů. Jako výtku či „otázku“ uvedl, že důraz práce na vytváření nového literárního pole odsouvá do pozadí existující literární tradici v japonštině; charakteristiku myšlenek „Májového hnutí“ v práci označil jako poměrně povrchní.

Kandidátka odpověděla, že její kvantitativní studium zahrnovalo i japonsky psaná díla, která však tvořila výraznou menšinu. Bez podrobného kvalitativního studia je obtížné zjistit styčné body obou jazykových tradic. Jazykové vlivy přes mluvenou japonštinu se neodráží ve zkoumaném materiálu. Opominutí vizuální stránky zkoumaných děl odůvodnila náročností a nízkou probádaností této problematiky. K podnětu dr. Andrše uvedla, že japonsky psaná literatura v době japonské vlády nebyla příliš relevantní pro její téma, protože odrážela především tvrdou japonskou ideovou převýchovu a nebyla ani personálně propojena s literaturou, kterou studovala ve své práci. Zmínila nicméně, že před rokem 1945 byla namísto prózy velmi oblíbená tvorba klasických čínských básní, a to i Japonci. Dojem povrchnosti myšlenek Májového hnutí odůvodnila nízkou úrovní rané literatury uvádějící tyto myšlenky na Taiwan.

Následně prof. Král otevřel všeobecnou diskusi. Prof. Švarcová se tázala, zda doktorandka použila také dobové deníky. Kandidátka vysvětlila, že se jim vyhnula pro nízký stupeň redakčního zpracování, ale uvedla, že by je ráda využila při dalším studiu tématu. Prof. Král se zeptal, zda Taiwan hrál roli v japonské literatuře; kandidátka zmínila japonskou vládou organizované cesty japonských spisovatelů a žurnalistů na Taiwan ve 30. a 40. letech a tvorbu japonských úředníků žijících na Taiwanu a jejich potomků. Po roce 1945 však byla veškerá japonská inspirace cíleně potlačována, a nebyla ani překládána japonská literatura (pouze četné překlady západních děl byly z japonštiny převedeny do čínštiny, dodal prof. Findeisen). Doc. Olivová se zeptala na poměr Taiwanců a imigrantů z pevniny mezi spisovateli. Kandidátka uvedla, že zatímco v celkovém obyvatelstvu byl tento poměr přibližně 5:2 ve prospěch rodilých Taiwanců, mezi zkoumanými spisovateli prakticky 1:1.

Následně prof. Král poprosil veřejnost a kandidátku o opuštění místnosti a zahájil tajné hlasování o výsledku. Komise navrhla udělit kandidátce titul doktor (Ph.D.).

Zapsal:

Mgr. Ing. Jiří Hudeček, Ph.D.

Předseda komise: